Dnr 150217
Susanna Stymne Airey, Chef förebygga
Kopia Anders Moberg, VD
AFA Försäkring

12 december 2016

Angående AFA:s anslag på 1,8 miljoner kronor till ”oberoende” forskare med intima kopplingar till tillverkarna av antidepressiva medel

Jag tackar för svaret på min *första* fråga.

Då vet vi att AFA Försäkring kände till att Elias Eriksson fått motsvarande finansiering från andra finansiärer när ansökan beviljades, även om det inte stod något alls om det i ansökan. Kravet, ”anslaget beviljas under förutsättning att motsvarande finansiering inte erhålls från andra finansiärer”, kanske kan strykas i fortsättningen eftersom det uppenbarligen inte är giltigt längre.

Jag vill förstås fortfarande få svar på min *andra* fråga:

Hur ser AFA försäkring, i beaktande av den information jag gav under punkt 2, på presentationen av Elias Eriksson som en ”oberoende forskare”?

Jag noterar också på hemsidan https://www.afaforsakring.se/forskning/: ”En viktig del av vår verksamhet är att minska arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro. AFA Försäkring stödjer forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa…” Det är svårt att förstå att AFA Försäkring utifrån den programförklaringen stödjer projekt som på ett så uppenbart sätt syftar till att rädda antidepressiva medels skamfilade rykte, och säkerställa att de även i fortsättningen ska förskrivas i de katastrofala mängder som vi nu ser – och vars konsekvenser i form av skador är så uppenbara i sjukskrivningssiffrorna.

Avslutningsvis noterar jag att den av AFA Försäkring benämnde ”oberoende forskaren” Elias Eriksson, gått till storms mot läkaren Peter Götzsche, chef för den nordiska avdelningen av det oberoende Cochraneinstitutet – en sammanslutning av *verkligt* oberoende forskare. I Läkartidningen (36/37, 2016) begär Eriksson att ett ”charlatanfilter” borde ha använts för att stoppa Götzsches kritik av psykofarmakas skadliga effekter; i Läkartidningen (48, 2016) varnar Elias Eriksson för det oberoende Cochraneinstitutet och kallar Götzsches kritik för en ”bisarr kampanj mot psykiatrin där i stort sett allt som påstås är fel i sak”.

Ser fram mot att få svar på den obesvarade frågan.

Vänliga hälsningar
Janne Larsson
skribent/researcher

From: Stymne Airey Susanna
Sent: Monday, December 12, 2016 3:00 PM
To: Jan Larsson
Subject: SV: Angående AFA:s anslag på 1,8 miljoner kronor till ”oberoende” forskare med intima kopplingar till tillverkarna av antidepressiva medel

Hej Jan,

När det gäller dina frågor så har forskaren lämnat de uppgifter som AFA Försäkring efterfrågar när en projektansökan bedöms. Det var känt för AFA Försäkring att han erhållit finansiering från andra finansiärer. Det är ganska vanligt att forskare finansierar ett projekt med hjälp av bidrag från mer än en finansiär. Att en forskare finansierar ett projekt med hjälp av olika delfinansiärer, är inte att betrakta som ett avtalsbrott.

Hälsningar,

Susanna

Med vänlig hälsning
Susanna Stymne Airey

Chef Förebygga och FoU, Fil Dr
AFA Försäkring
Enhet Förebygga - FoU-avdelningen
106 27 Stockholm
Tel: 08-696 41 60
Mobil: 0708-14 03 06

Trygghet på jobbet för fyra miljoner människor
www.afaforsakring.se

From: Jan Larsson
Sent: Friday, November 4, 2016 12:31 PM
To: susanna.stymneairey@afaforsakring.se
Cc: anders.moberg@afaforsakring.se ; Rylander Caroline
Subject: Angående AFA:s anslag på 1,8 miljoner kronor till ”oberoende” forskare med intima kopplingar till tillverkarna av antidepressiva medel

Dnr 150217
Susanna Stymne Airey, Chef förebygga
Kopia Anders Moberg, VD
AFA Försäkring

4 november 2016

Angående AFA:s anslag på 1,8 miljoner kronor till ”oberoende” forskare med intima kopplingar till tillverkarna av antidepressiva medel

AFA försäkring har i beslut (Dnr 150217) av den 21 juni 2016 godkänt ett anslag på 1,8 miljoner till projektet ”Hur effektiva är de antidepressiva medlen”.

Projektet har presenterats på AFA:s hemsida som att *oberoende* forskare grundligt ska analysera data från läkemedelsbolagens studier av antidepressiva medel. Citat: ”I ett nytt forskningsprojekt ska datan nu bli föremål för oberoende forskares studium.” [1]

AFA har vägrat ge svar på frågor om projektet. Man har inte velat berätta något om vare sig projektansökan, jävsfrågor eller beslutet om anslag.

En vidare undersökning av ärendet – där jag fått tillgång till de handlingar som AFA inte velat berätta om – har dock avslöjat data som gör att jag nu vill ha svar på följande frågor:

1. I beslutet av den 21 juni står:

Anslaget beviljas under förutsättning att motsvarande finansiering inte erhålls från andra finansiärer.

I den 6-sidiga projektansökan som skickades in till AFA (mars 2016) av forskaren Elias Eriksson står inget om att motsvarande finansiering *erhållits* från andra finansiärer.
Fakta är dock att en *motsvarande* ansökan lämnades in av Eriksson till Vetenskapsrådet, som den 22 oktober 2015 beviljade 6 miljoner kronor till projektet (för åren 2016-2019). En *motsvarande* ansökan om samma projekt hade också av Eriksson inlämnats till Hjärnfonden, som den 10 september 2015 beslutade att anslå 1 miljon kronor till projektet (för åren 2015-2016).

Min frågor:
a) Kände AFA försäkring till att projektet fått denna finansiering när man i juni 2016 fattade beslutet om att anslå 1,8 miljoner?
b) Är denna finansiering inte att anse som ett brott mot förutsättningarna i beslutet (”att motsvarande finansiering inte erhålls från andra finansiärer”)?

2. I presentationen av projektet den 30 juni står:
”I ett nytt forskningsprojekt ska datan nu bli föremål för oberoende forskares studium.” Den här presentationen förmedlades också av andra; vi kunde exempelvis i tidningen Statskoll läsa artikeln ”Antidepressiva läkemedel ska undersökas av oberoende forskare”. [2]
Fakta är dock att denna presentation är fullständigt felaktig. Den aktuelle forskaren (Elias Eriksson) har långvariga och intima kopplingar till de läkemedelsbolag vars preparat han i projektet, som ”oberoende forskare”, ska granska! Det här förhållandet hade blivit uppenbart för AFA försäkring om man bara, som del av anslagsförfarandet, begärt att infå en fullgod jävsdeklaration. Man hade då kunnat konstatera att Elias Eriksson, enligt publicerad CV (2008): “Was a member of expert panels/advisory boards for several international pharmaceutical companies: Eli Lilly (USA), Ciba-Geigy (Switzerland), Pfizer (USA), SmithKline Beecham (England), Organon (The Netherlands), Lundbeck (Denmark), Glaxo SmithKline (UK), Rhone-Poulenc Rorer (France) and Schering (Germany). Scientific collaboration with Ciba-Geigy, Bristol-Myers Squibb, Novo Nordisk, Glaxo SmithKline, Merck, and Lundbeck. “ … Funding: Swedish Science Council: 810.000 SEK / year (project) + 930.000 SEK / year (position). LUA/ALF: 1.800.000 SEK / year. Grants from the pharmaceutical industry: Appr 500.000 SEK / year. Grants from various foundations: Appr 300.000 SEK / year. Grants for equipment past 5 years (Lundberg foundation): Appr 5.000.000 SEK.

Min fråga:
Hur ser AFA försäkring, i beaktande av ovanstående information, på presentationen av Elias Eriksson som en ”oberoende forskare” i?

Vänliga hälsningar
Janne Larsson
skribent/researcher

[1] AFA försäkring, pressmeddelande ”Hur effektiva är egentligen de antidepressiva läkemedlen?”, den 30 juni 2016, https://www.afaforsakring.se/nyhetsrum/pressmeddelanden/2016/06/hur-effektiva-ar-egentligen-de-antidepressiva-lakemedlen/
[2] Statskoll, Antidepressiva läkemedel ska undersökas av oberoende forskare, den 30 juni 2016, http://statskoll.se/nyheter/antidepressiva-lakemedel-ska-undersokas-av-oberoende-forskare/